

Des soins vraiment infinis;
 Ne confiant à personne
 Des élèves si chéris,
 Avant peu, cet essaim va,
 Croit-on, donner, *ex larva*,
 De superbes Papillons!
 Il vient, quoi? des Ichneumons!
 Des mouches fort malhonnêtes,
 En pondant sournoisement
 Dans le corps des pauvres bêtes,
 Ont causé ce changement.

Sur ce bien triste tableau,
 Tirons vite le rideau.
 Il nous reste cependant
 Un chapitre assez piquant:
 Je veux parler de l'échange,
 Dont chacun espérait tant.
 Des deux côtés, chose étrange,
 On n'en est jamais content:
 «J'ai fait un si bel envoi!
 Et qu'ai-je donc reçu, moi...?»
 C'est un Cosaque, vraiment,
 Que mon cher correspondant.»
 Aux marchands alors on pense,
 On va chez eux, et voilà
 Qu'on tombe, sans défiance,
 De Charybde dans Scylla.
 Ce régime ruineux
 Bientôt vient ouvrir les yeux:
 On jure de tout quitter,
 Sauf, plus tard, à regretter.
 Mais ce dépit, cette haine
 Ne durent qu'un seul moment:
 On comptait sans la Syrène
 Dont le charme est tout puissant.
 Aussi, dès le jour suivant,
 Malgré promesse et serment,
 On revient à ses moutons,
 Disons mieux, à ses cartons.

C'est ainsi qu'une maîtresse,
 Dont on veut braver la loi,
 Vous ramène avec adresse...
 Je ne parle pas pour moi.
 Science pleine d'attraits,
 Vous abandonner?... Jamais!
 Nous te devons le bonheur.
 Répétons donc tous, en chœur:
 «Vive l'Entomologie,
 Doux charme de nos loisirs!

N'est elle pas dans la vie
 Une source de plaisir?

MIQUEL CUNÍ y MARTORELL

Barcelona, 1er de Febrer de 1901.

MOLUSCOS RECVLLITS A GUALBA

EN DESEMBRE DE 1900

Per las passadas vacances de Nadal vaig anar a passar uns quants dias a Gualba, ab l'objecte d'explorar aquella hermosa vall, baix el punt de vista malacològich, cosa que crech no s'ha fet encara fins avuy. Si bé és veritat que distingits conculiòlechs catalans y estrangers han seguit en tots sentits lo nostre preuat Montseny, no ha sigut encara objecte de llurs exploracions la vall o fondalada de que's tracta: vall que té d'esser riquíssima en moluscos, perquè, a pesar de que l'època no era gaire apropiada, hi vaig recullir més de vinticinch especies ben caracterisadas.

Agafant el tren que va cap a Girona passant per l'interior, després de tres horas de marxa, s'arriba a l'estació de Gualba: allà ja'ns espera'l carro que té de dur el feto a la casa hont posem, y, caminant darrera d'ell, ens dirigim cap al poble, que dista del tren uns quatre kilòmetres de bastant bona carretera. Desde l'estació fins que s'és al peu del poble, es pot veure'l *pich de las Agudas*, que treu el nas com vigilant la vall. Està aquesta atravessada per la riera, que desde *Santa Fe* va baixant entre duas montanyas, saltant per las rocas y fent hermosas cascadas, una de las quals ja's coneix ab el nom de *Salt de Gualba*. Més amunt d'aquest *Salt* hi ha'l *Gorch Negre*, lloch hont, segons conta la tradició, fou mort en *Cap d'Estopa* per encàrrech de son germà Berenguer Ramon II.

Las voras d'aquesta riera van ser un dels llochs en que vaig recullir especies més interessants. També van ser molt profitosas mas exploracions pels prats, que ocupan quasi la meitat de la vall. Desde'l poble, que's pot dir no ofereix res de particular, s'ovira'l castell de Montso-

riu, en quina vessant està situada la vila d'Arbucias. En la part alta del poble, cap a la riera, hi ha un casal bastant antic, propietat avuy d'en Illa, y que la gent del país l'anomena *Castell d'en Serrallonga*, perquè, segons contan, l'habità aquest famós cap-de-ban.

Deixant apart aquesta breu digressió, necessaria pera conèixer un xich el Pla, objecte d'aquest treball, passem a las especies recullidas durant el poch temps que vaig permanèixer en aquella població, una de las més hermosas y pintorescas de la comarca.

L'exploració començà l'endemà de ma arribada, a las vuit del matí, perquè no's pot sortir abans, en aquest temps, a causa de la mullena que hi ha per tot arreu. El primer lloch que vaig seguir va ser la riera, en quinas voras vaig recullir lo següent:

Helix Pulchella, Müller. — Sota las pedras en vaig trobar alguns exemplars. També'n varem recullir en els prats. Abunda. — *Hyalinia Vitreola*, Servain. Junt ab l'especie anterior. No més en vaig poder trobar dos exemplars. — *Hyalinia Lucida*, Drap. Abunda bastant en las parets d'un safreig que hi ha sota'l poble; al costat de la riera. — *Pupa Pygmaea*, Drap. Entre la fullaraca y sota las pedras. — *Limnaea Vulgaris*, Pfeiffer. Junt ab l'especie següent en el safreig ja nombrat. — *Physa Acuta*, Drap. En el mateix lloch. Molt abundant.

Satisfet ab aquesta cullita, vaig tornar cap a casa, dedicant lo restant del dia a arreglar y classificar las especies ja nombradas y pensant ab la següent excursió, que vam acordar ferla pels prats.

En aquesta exploració hi vaig recullir: sota las pedras, l'*Helix Fulva*, Drap.; *Helix Pulchella*, Müller; *Chondrus Quadridens*, Cuvier; *Ferussacia Folliculus*, Gronovius; *Pupa Minutissima*, Hartsmann, y el *Limax Agrestis*, L. — Entre la fullaraca, l'*Helix Aspersa*, Müller (en alguns exemplars las cinch faixas apenas són visibles); *Helix Splendida*, Drap. (el tipo y algunas varietats); *Helix Vermiculata*, Müller; *Helix Cespitum*, Drap. (pels camps

de llupins, quinas plantas destrossa completament); *Rumina Decollata*, Risso; *Bulinus Ventricosus*, Drap.; *Pupa Montseratica*, Fagot, *Arion Rufus*, Linné (aquesta especie no l'he trobada pels volts del poble, però abunda a *Santa Fe*, en la part alta del Montseny, sota'l *Turó de l'Homen*).

L'última excursió vam ferla pel bosch, que'm va proporcionar especies molt interessants.

Helix Apalolena, Bourg. (en els marges, sota las pedras, al peu dels arbres, etc.); *Helix Variabilis*, Drap.; *Helix Cespitum*, Drap.; *Helix Lapidica*, L. (en el camí de *Can Campeny* n'hi vaig recullir un sol exemplar); *Helix Andorrica*, Bourg. (alguns junt ab l'especie anterior); *Helix Rotundata*, Müller (dos exemplars en la fusta podrida d'una soca d'arbre; són més grossos que'ls que, gracies a l'amabilitat del savi malacòlech D. Arthur Bofill, tinch de Toul (Lorena), però's refereixen a l'especie citada); *Helix Nemoralis*, Linné (abunda bastant sota las matas al peu dels arbres, etc.). A pesar de que alguns exemplars els vaig trobar morts y un tant deteriorats, se pot acusar la presència de las següents varietats de Moquin-Tandon en aquella comarca o vall:

Libellula, d'un groch clar.

Schaefferia, vert oliva bastant clar;

¹²³/₁₅ ben marcadas.

Bornea, blanca. Las cinch faixas confosas.

Polia, ⁰⁰³/₀₀, sobre groch molt fosch.

Cuvieria, ⁰⁰³/₀₀, sobre groch quasi blanch.

Guettardia, ⁰⁰³/₀₀, rosa lleonat.

Gesneria, verd oliva uniforme.

Rubella, rosa bastant fosch.

Com se pot veure, n'hi vaig recullir referents a vuit varietats. No obstant, me sembla que en una exploració ben feta, y en temps adequat, se'n trobarian pertanyents a las altres que estableix el dit autor. Ademés, vaig recullir l'*Helix Pisana*, Müller, y la *Cyclostoma Elegans*, Drap., que abunda molt.

En conjunt, l'excursió'm va donar el següent resultat: 13 moluscos pertanyents al grupo *Helix*, 2 *Hyalinia*, 3 *Bu-*

limus, 1 *Ferussacia*, 3 *Pupa*, 1 *Limnaea*, 1 *Physa*, 2 *Limax* y 1 *Cyclostoma*. En total, unes 27 espècies ab algunes varietats. No'm resta més que fer públich mon agraphiment al Sr. Arthur Boñill, que'm classificà la majoria de las espècies nombradas, y a D. Joan Ragué, propietari, en quina casa m'hostatjà durant el poch temps que vaig permanèixer a Gualba.

JOSEPH MALUQUER

Barcelona, 1.er de Janer de 1901

L'ARO (*maculatum et italicum*)

EN FARMACOLOGIA

L'haver trobat aquest hivern al gorch de Vallvidrera abundantíssimas mostrars del vegetal de referencia, pertanyent a la familia de las Aráceas (Monocotiledonias), va suggerirme fer un estudi de sa composició y estructura, y avuy dono la nota del resultat del mateix.

Vaig desenterrar nombrosos rizomas que creixian a cosa de $\frac{1}{2}$ metre de fondaria, y, després de rentats, vaig ferne quatre preparacions microscòpiques, y dels restants vaig destinarme una dotzena pera mos experiments sobre sa composició, que va donar per resultat ser: fècula abundant; celulosa; un principi acre, irritant, volàtil y soluble a l'aigua; sucre; y mucilagos precipitables pel sub-acetat de plom.

La preparació microscòpica del rizoma (tall transversal) mostra un parènquima fonamental, ab grans de fècula y feixos llibero-lleñosos circulars que en la preparació fresca se tenyeixen ab l'aigua yodada.

El such del rizoma fresch és un tòxic violent d'efectes dràstichs, y suposo que'l seu principi actiu deu ser el còs acre e irritant, soluble a l'aigua y volàtil, abans esmentat. En altres llocs és usat com a purgant. Jo crech que tot lo més és aprofitable com a irritant extern, y may deu propinar-se a l'interior per no exposarse als perills d'un envenenament, quin únic antídoto és un emètic enèrgich y forts revulsius pera recuperar lo calor perdut.

Lo such de las tullas tendres diuen alguns que és un excel·lent vexicant, perquè aplicat en cataplasmas sobre la pell hi aixeca butllofas. De totas maneres és un veneno violent y mortal a dosis un poch elevadas, que cal tenir en compte y remarcar.

ANTONI NOVELLAS y ROIG

Barcelona, 1.er de Febrer de 1901.

TROBALLA GEOLÒGICA

Tinch la satisfacció de participar a mos volguts consocis de l'INSTITUCIÓ CATALANA D'HISTÒRIA NATURAL una interessant troballa geològica en que he pres part activa.

Deuen fer uns tres mesos que D. Eusebi Güell me comunicà que en la seva finca dita *Can Muntaner*, situada en lo terme de Vallcarca, a quatre passos de Barcelona, s'hi havian trobat gran quantitat d'òssos, e immediatament vaig anarhi, per ordre de mon savi mestre lo doctor D. Jaume Almera, qui m'encarregà l'inspecció y recolecció de lo que sortís. Un cop *in situ*, vaig ferme càrrech de que's tractava d'una grandiosa cova plena de bretxa quaternaria, entre la qual apareixian gran quantitat d'òssos, la major part d'ells esmicolats, sense que's pogués precisar per aital motiu a quins animals havian pertanyut, si bé's veyia ja que deurian ser grans mamífers. La circumstancia de tenir-se de continuar un desmont en direcció a la gran massa de bretxa, a fi d'obrir una ampla via, me féu esperar que las troballas d'òssos continuarian y que potser entre ells n'hi hauria alguns d'interès científich. Vaig recomanar a l'encarregat de las obras y treballadors que tinguessin cuidado en separar los blocs en que hi vegessin òssos, y desde aquell dia no vaig deixar perdre cap ocasió de personarmhi jo mateix a fi d'inspeccionar las obras y separar ab molt cuidado las peçes que apareixian entre la bretxa y l'estalagmita.

Semblants precaucions y treballs no han sigut en va, puix s'han pogut reunir